

**ES apyvartinių taršos leidimų (ATL)
prekybos sistemos direktyvos finansavimo šaltiniai
elektros energijos gamybos modernizavimui (10 c
išlyga, Modernizavimo fondas)**

Tomas Aukštinaitis
tomas.aukstinaitis@am.lt

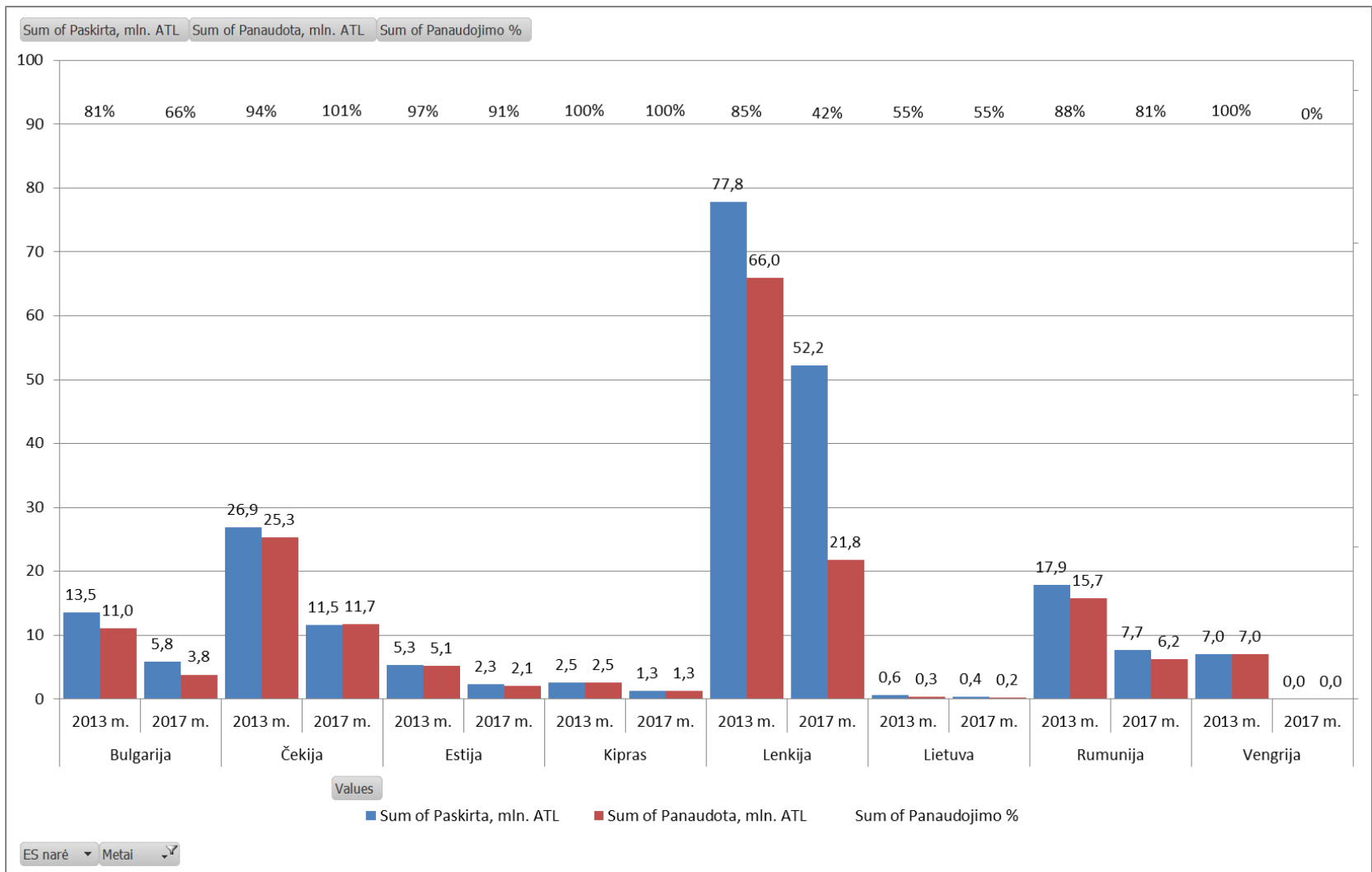
2018 m. spalio 26 d.

- › 10c lėšų panaudojimas
- › LT 10c investiciniai projektai

ES ATLPS
3-as periodas.

Esama situacija

10c lėšų paskirstymas ir panaudojimas 2013 m. ir 2017 m.

LT 10c investiciniai projektai (2013-2020 m. laikotarpiu)

- **Biomasės katilų įrengimas**
- **Biodujų boilerių įrengimas**
- **Biomasės kogeneracinės jėgainės statyba**
- **Garų katilų rekonstrukcija pakeičiant juos į biomasės katilus**
- **Elektros paskirstymo stočių rekonstrukcija**
- **Saulės baterijų rengimas**
- **Energijos efektyvumo projektai elektros gamybos įrenginiuose**

- › ES ATLPS fondai
- › Kam ir kiek?
- › Pervedimai tarp fondų
- › Pagrindiniai pokyčiai

**ES ATLPS
4-as periodas.**

Finansinės priemonės

ES ATLPS fondai (2021-2030 m. laikotarpiu)

- **Modernizavimo fondas.** Skirtas didinti energijos vartojimo efektyvumą ir energetikos sistemos modernizuoti. Numatytas bendras fondo dydis siekia 310 mln. ATL t.y ~ 3,7 mlrd. EUR. Finansuojama iki 70% projektų išlaidų.
- **Inovacijų fondas.** Skirtas mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms. Numatytas bendras fondo dydis 450 mln. ATL t.y ~ 5,4 mlrd. EUR. Finansuojama iki 60% projektų išlaidų. Skirtas visoms ES šalims narėms.
- **Solidarumo lėšos.** Skirtos tam tikroms ES šalims solidarumo, ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių Sąjungoje tikslais. Lėšos skiriamos iš 10 % visų aukcione parduotinių apyvartinių taršos leidimų. LT tenkanti aukcione parduotų ATL dalis išlieka 46%.
- **10c išlyga dėl nemokamų ATL elektros gamybai.** Taikoma ES VN, kurių 2013 m. BVP mažesnis kaip 60% Sąjungos vidurkio, suteikiant ne daugiau 40% (su galimybe didinti iki 60%) aukcionuojamų ATL.

Kam ir kiek?

ES šalis narė	Modernizavimo fondas (~3,7 mlrd. EUR)	10 c straipsnio išlyga
Bulgarija	5,84 % (~216 mln. EUR)	Taikoma
Čekija	15,59 % (~ 576 mln. EUR)	Taikoma
Estija	2,78 % (~102 mln. EUR)	Taikoma
Kroatija	3,14 % (~116 mln. EUR)	Taikoma
Latvija	1,44 % (~53 mln. EUR)	Taikoma
Lietuva	2,57 % (~95 mln. EUR)	Taikoma
Vengrija	7,12 % (~263 mln. EUR)	Taikoma
Lenkija	43,41 % (~1,6 mlrd. EUR)	Taikoma
Rumunija	11,98 % (443 mln. EUR)	Taikoma
Slovakija	6,16 % (227 mln. EUR)	Taikoma

Papildomų ATL pervedimas į Modernizavimo fondą

Leidžiama (iki 2019 rugsėjo 30 d. pranešant EK):

- › Pervesti 10c elektros gamybos išlygos ATL ar jų dalį į Modernizavimo fondą,
- › Pervesti solidarumo ATL ar jų dalį į Modernizavimo fondą,
- › Pervesti solidarumo ATL ir 10c elektros gamybos išlygos ATL į Modernizavimo fondą, papildant konkrečiai ES VN skirtą fondo dalį. Tokiu atveju į Modernizavimo fondą pervedami ATL turi sudaryti bent tiek pat kiek skiriama 10c išlygai.

Bent 70% Modernizavimo fondo lėšų – investicijoms į elektros energijos gamybą iš AEI, jos vartojimą ir vartojimo EE.

Ne daugiau, kaip 10% **Modernizavimo fondo lėšų** gali būti panaudojama nacionalinės programos nedidelio masto projektams.

Pagrindiniai 10c išlygos pokyčiai 4-ame periode

- **Privalomas konkurencinio konkurso procesas** didesnėms nei 12,5 mln. EUR investijoms. Šalys gali pasirinkti šį reikalavimą taikyti visiems projektams t.y ir < 12,5 mln. EUR investicijoms;
- Konkurencinio konkurso procesas gali būti rengiamas keliais etapais;
- **Būtina parengti Nacionalinius investicijų planus** projektams, kurių vertė mažesnė nei 12,5 mln. EUR (jeigu jiems nesirenkama taikyti konkurencinio konkurso proceso taisyklių);
- **Maksimalus projektų finansavimas – 70%.** Kitos lėšos turi būti iš privataus sektoriaus.

› Kas toliau?

ES ATLPS
4-as periodas.

Tolimesni veiksmai

Kas toliau?

- **Iki 2019 m. birželio 30 d.** apsispręsti dėl 10c išlygos taikymo. Parengti nacionalines konkurencinio konkurso proceso taisykles finansuojamiems projektams.
- **Iki 2019 m. birželio 30 d.** parengti 10 c išlygos nacionalinį investicijų planą jeigu konkurencinio konkurso proceso taisyklės bus taikomos ne visiems projektams (t.y tik projektams >12,5 mln. EUR).
- **Iki 2019 m. rugsėjo 30 d.** apsispręsti dėl dalies ar visų 10c ATL perkėlimo į Modernizavimo fondą.
- Nacionaliniai teisės aktai dėl Modernizavimo fondo projektų administravimo ir projektų atranka.
- Deleguotų aktų rengimas EK darbo grupėse.

Dēkoju už dēmesį

Kartu kurkime aplinką, kurioje gera!